

แนวทางการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน จำนวน ๔๗๙ แห่ง ๔๔๐ อำเภอ และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ได้ขยายผลให้มีการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนเพิ่ม เพื่อให้ครอบคลุมทั่วทุกอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๔๓๘ แห่ง และมีพื้นที่ที่มีความประสงค์ขอจัดตั้งเพิ่มเติม จำนวน ๗ แห่ง รวมสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนที่จัดตั้งเพิ่ม ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๔๔๕ แห่ง ๔๓๘ อำเภอ รวมสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนทั้งสิ้น จำนวน ๙๒๔ แห่ง โดยมีบทบาทภารกิจสำคัญ คือ มุ่งเน้นกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ของประชาชน นำไปสู่ ๑ คริวเรือน ๑ สัญญา เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ กรมฯ ได้สนับสนุนงบประมาณลงพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ส่งผลให้กองทุนชุมชนเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ คริวเรือน ๑ สัญญา และสามารถจัดการหนี้ชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดภายใต้วิสัยทัศน์กรมการพัฒนาชุมชน “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายใน พ.ศ.๒๕๖๔”

การดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ปี ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ดังนี้

- ๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนเตรียมความพร้อมบริหารจัดการหนี้ จำนวน ๔๗๙ แห่ง
- ๒) จัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน จำนวน ๔๔๕ แห่ง
- ๓) สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” จำนวน ๙๒๔ แห่ง

แนวทางการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน มีดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน (เดิม) กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการหนี้ : จำนวน ๔๗๙ แห่ง

๑.๑ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการหนี้ เป็นไปตามรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่กรมฯ กำหนดไว้ โดยให้แล้วเสร็จภายในไตรมาส ๑ (เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๑.๒ จัดทำแผนการดำเนินงานและเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการหนี้ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน โดยทำการสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของกลุ่ม/องค์กรกองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ และจัดประเภทลูกหนี้ โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” และเป็นหลักฐานประกอบตัวชี้วัด

๒. การจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน : จำนวน ๔๔๕ แห่ง

๒.๑ ให้จังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นแกนหลักในการจัดตั้งสถาบันฯ หากพื้นที่ที่ไม่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความเข้มแข็ง ให้พิจารณาคัดเลือกกลุ่ม/องค์กรกองทุนการเงินชุมชนอื่นที่มีความพร้อม และอยู่ในการกำกับดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน เป็นแกนหลักในการจัดตั้งสถาบันฯ

๒.๒ สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำฐานข้อมูลกองทุนชุมชน ข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของกลุ่ม/องค์กรกองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

๒.๓ วิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ โดยพิจารณาจากวงเงินที่เป็นหนี้ทั้งหมดของแต่ละครัวเรือน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนข้อมูลครัวเรือนและภาวะหนี้สินของครัวเรือน และจัดประเภทลูกหนี้ โดยคำนึงถึงวงเงินการปล่อยกู้และไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม กองทุนการเงินชุมชนที่เป็นสมาชิกของสถาบันฯ เพื่อให้สะดวกในการกำหนดแหล่งเงินที่จะใช้ในการบริหารจัดการหนี้ โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” และเป็นหลักฐานประกอบตัวชี้วัด

๒.๔ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เป็นไปตามรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่กรมฯ กำหนดไว้ โดยให้แล้วเสร็จภายในไตรมาส ๒

๓. ภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เตรียมความพร้อมการบริหารจัดการหนี้ (๔๔๗ แห่ง) และกิจกรรมการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน (๔๔๕ แห่ง) ให้อำเภอสนับสนุนให้คณะกรรมการสถาบันฯ จัดทำแผนการดำเนินงานและสำรวจ ตรวจสอบและจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของกลุ่ม/องค์กรกองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกของสถาบันฯ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ และจัดประเภทลูกหนี้ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบตัวชี้วัด และเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ในไตรมาส ๒ - ๓ ต่อไป

๔. กิจกรรม “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” จำนวน ๙๒๔ แห่ง

๔.๑ ให้อำเภอดำเนินการสนับสนุนกิจกรรม “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” เป็นไปตามรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่กรมฯ กำหนดไว้ โดยกำหนดดำเนินการในไตรมาส ๒-๓ (เดือนมกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) โดยดำเนินการ

๔.๑.๑ คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายที่เป็นหนี้ (ตามฐานข้อมูลครัวเรือนและภาวะหนี้สินของครัวเรือน และข้อมูลลูกหนี้ที่ได้จัดทำไว้ของสถาบันฯ) จำนวน ๓๐ ครัวเรือน เข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้ และเข้ารับการอบรมกิจกรรม “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

๔.๑.๒ อบรมให้ความรู้การสร้างวินัยทางการเงิน “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กรมฯ กำหนดไว้ จำนวน ๔ วัน รายละเอียดตามเนื้อหาหลักสูตรกิจกรรม “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

๔.๑.๓ ประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการหนี้ของสถาบันฯ และให้ที่ประชุมคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมในแผนการบริหารจัดการหนี้ และจัดทำรายละเอียดโครงการซึ่งเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ และสามารถสนับสนุนให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในกิจกรรมบริหารจัดการหนี้จากจังหวัด งบประมาณแห่งละ ๔๐,๐๐๐ บาท

๔.๒ ให้จังหวัด/อำเภอกำกับ ดูแล และติดตามสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมฯ ให้สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานและบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา และบรรลุตัวชี้วัด ดังนี้

๑) จำนวนครัวเรือนที่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ๑๐,๐๐๐ ครัวเรือน

๒) ร้อยละ ๗๕ ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ได้

ตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑. สำรวจ/จัดทำทะเบียนลูกหนี้ครัวเรือน

๒. วิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ และจัดประเภทลูกหนี้

๓. ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ครัวเรือนเป้าหมาย

๔. สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนมีแผนการบริหารจัดการหนี้

๕. สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายได้
นำไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา (โดยกำหนดเป้าหมายให้สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ไปสู่
๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา อย่างน้อยแห่งละ ๑๑ ครัวเรือน ทั้งนี้ เป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดฯ ที่กำหนดไว้)

๔.๓ ให้จังหวัด/อำเภอจัดทำ เก็บรวบรวมหลักฐานเพื่อใช้ประกอบตัวชี้วัด ดังนี้

- ทะเบียนข้อมูลครัวเรือนและภาวะหนี้สินของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร/
กองทุนการเงินต่าง ๆ ในชุมชน

- ทะเบียนข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกสถาบัน
การจัดการเงินทุนชุมชน

- แผนการบริหารจัดการหนี้ของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

- ทะเบียนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา

- แบบรายงานการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา

(รายงาน ๒ รอบ คือ เดือนเมษายน และเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐)

- แผนพัฒนาชีวิตครัวเรือนเป้าหมาย

- แบบบันทึกการเข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา

- สัญญาการถ่ายโอนภาระหนี้สินในการบริหารจัดการหนี้ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา

- หลักฐานอื่น ๆ เช่น ภาพถ่าย และรายงานการประชุม เป็นต้น

๕. การรายงานผล

๑) กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนเตรียมความพร้อม
การบริหารจัดการหนี้ ให้อำเภอรายงานผลฯ ให้จังหวัด เพื่อรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ
พร้อมทั้งบันทึกในระบบ BPM ภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๐

๒) กิจกรรมการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ให้อำเภอรายงานผลฯ ให้จังหวัด เพื่อ
รวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ พร้อมทั้งบันทึกในระบบ BPM ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๐

๓) กิจกรรม “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”
ให้อำเภอรายงานผลฯ ให้จังหวัด เพื่อรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ พร้อมทั้งบันทึกในระบบ BPM
ภายในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งรายงานผลการบริหารจัดการหนี้ ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา โดยให้
จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ รอบที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๐ และรอบที่ ๒ ภายใน
เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๔) ให้จังหวัดติดตามเร่งรัดและตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐
และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบรายงานผลการบริหารงบประมาณและการบริหารกิจกรรม/โครงการ
โปรแกรม Budget and Project Management (BPM) ทันทีที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

๕) บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนในระบบงานศูนย์ข้อมูลกลาง
เพื่อบริหารจัดการเก็บและใช้ประโยชน์ กรมการพัฒนาชุมชนให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากมีการปรับปรุงเนื้อหา
บางส่วนให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนในปัจจุบัน
